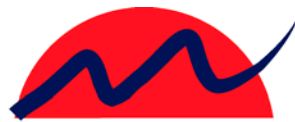

Årsberetning 2009

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaortarfik
Grønlands Statistik • Statistics Greenland

Forord

Hermed foreligger Grønlands Statistiks årsberetning for 2009.

Beretningen indeholder en beskrivelse af Grønland Statistiks virksomhed og af bestyrelsens prioritering af opgaverne.

Det er bestyrelsens håb, at årsberetningen for 2009 kan være med til at udvide kendskabet til Grønlands Statistiks virksomhed.

Vøgg Løwe Nielsen
Formand for bestyrelsen

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Kapitel 1. Grønlands Statistik	4
1.1 Bestyrelsens opgaver og sammensætning	4
Kapitel 2. Året i Grønlands Statistik	6
2.1 Finansiering	6
2.2 Personale i 2009	7
2.3 Statistik	7
2.4 Statistikområder	8
2.5 Rekvirerede opgaver	11
2.6 International statistik	11

Kapitel 1. Grønlands Statistik

Grønlands Statistik (GS) er den centrale myndighed for officiel statistik i Grønland. GS har til formål at sikre det datamæssige grundlag for analyser af den samfundsmæssige udvikling, for politiske og administrative beslutninger, for planlægning og for samfundsvidenskabelig forskning.

GS indsamler, bearbejder og offentliggør statistiske oplysninger om samfundsforhold i Grønland. Rammerne for GS' virksomhed blev fastlagt i Landstingslov nr. 5 af 19. juli 1989. Loven er ændret ved Landstingslov nr. 11 af 29. oktober 1999 om Grønlands Statistik, der trådte i kraft den 1. januar 2000.

Grønlands Statistik skaber værdi ved at indsamle, bearbejde og formidle viden om Grønland.

Grønlands Statistik er ressortmæssigt placeret under Departementet for Finanser og Udenrigsanliggender.

1.1 Bestyrelsens opgaver og sammensætning

Bestyrelsens opgaver, som fremgår af landstingslov nr. 11 af 29. oktober 1999, er:

- At varetage det overordnede ansvar for Grønlands Statistik.
- At udarbejde forslag til samordning af offentlig statistik.
- At påse, at Grønlands Statistik arbejder i overensstemmelse med formålsbestemmelserne.
- At godkende Grønlands Statistiks langsigtede planlægning for indsatsområder.
- At godkende Grønlands Statistiks arbejdsplaner.
- Én gang årligt at afgive beretning om institutionens virksomhed til landsstyret.

Bestyrelsens sammensætning var primo 2009:

- Styrelseschef Claus Stensgaard Jensen, Skattestyrelsen (formand).
- Projektleder Thomas Mogensen, Greenland Development (næstformand).
- Kontorchef Vøgg Løwe Nielsen, Fødevareøkonomisk Institut, LIFE, Københavns Universitet.
- Tidl. Direktør Kaare Hagemann, Skattedirektoratet.
- Kontorchef Jeanette Holding, Direktoratet for Fiskeri & Fangst.

Bestyrelsens sammensætning var ultimo 2009 (Udpeget pr. 8-10-2009):

- Kontorchef Vøgg Løwe Nielsen, Danmarks Statistik (formand)
- Direktør i Grønlands Arbejdsgiverforening Henrik Leth (næstformand)
- Fungerende Departementschef Christel Lund Jæger-Hansen, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser
- Afdelingschef Lisbeth Møller Jensen, Skattestyrelsen
- Souschef i Kanukoka Karl Davidsen

Herudover deltager statistikchefen som tilforordnet samt en af Grønlands Statistiks medarbejdere udpeget repræsentant i bestyrelsesmøderne.

Grønlands Statistiks bestyrelse har afholdt fire møder i 2009. Bestyrelsens fokus har især været på Grønlands Statistiks økonomi, herunder sammenhængen mellem planlagte opgaver og ressourcer og på betydningen af at fastholde personalet med henblik på at overholde den fastlagte produktionsplan.

Kapitel 2. Året i Grønlands Statistik

2.1 Finansiering

Grønlands Statistik fastlægger en arbejdsplan, der finansieres af den bevilling, der stilles til rådighed på den årlige finanslov.

Budget- og regnskabsspecifikation i 1.000 kr., 2005 - 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Driftsudgifter i alt	8.233	9.231	10.329	11.155	13.921
Lønninger	5.242	5.890	6.209	7.521	9.500
Øvrige udgifter i alt	2.991	3.341	4.120	3.634	4.421
Tjenesteydelser ¹	2.198	1.920	1.980	1.637	2.339
Vakantindkvartering	-	30	80	366	450
Stillingsannoncer	-	84	83	22	214
Varer	210	221	239	369	430
Anskaffelser	427	578	731	347	85
IT-udgifter	-	66	622	302	563
Driftsmidler mv.	156	440	385	591	339
Indtægter i alt	-603	-333	-1.147	-1.661	-3.524
Årbog og GIF	-	-92	-107	-91	-85
Salg af tjenesteydelser	-	-241	-1.040	-1.570	-3.439
DAU-saldo	7.630	8.898	9.182	9.496	10.397
Bevilling mio. kr.	7,7	9,2	9,3	9,6	10,1
Antal fastansatte ultimo	12	13	15	16	19

GS havde i 2009 et overforbrug på 300.000 kr. Det skyldes primært følgende forhold:

GS gennemførte i 2009, som indtægtsdækket opgave en stor mobilitetsundersøgelse, som betød at omsætningen men også udgifterne steg ift. årene før.

¹ Dækker over konsulentudgifter, transport med fly og skib, repræsentation, gaver, kursusafgifter, ny ansættelser mm.
Årsberetning Grønlands Statistik 2009

Samtidigt steg arbejdsbyrden voldsomt, koblet med at der var problemer med at rekruttere, fastholde og ansætte personale. Det medførte et yderligere arbejdsmæssigt pres på de tilbageværende ansatte i GS.

De høje IT udgifter skyldes, at GS efter sammenlægningen med Ilmarfik var havnet i en situation, hvor man havde 3 IT leverandører. Det har både skabt koordineringsproblemer og unødvendige store udgifter. GS har efterfølgende opsagt IT aftalerne og tilsluttet sig i Selsvstyret IT-aftaler med henblik på at reducere udgifterne i 2010.

Som følge af en stor medarbejdsomsætning i 2009 er der afholdt ekstraordinært mange udgifter til stillingsopslag, lige som de efterfølgende ansættelser har påvirket vakantudgifter, som følge af den aktuelle boligsituation.

Nationalregnskabet er GS spydspidsprojekt. GS har for nuværende ikke de nødvendige kompetencer til at udvikle alle områder af projektet, hvorfor det har været nødvendigt at købe konsulentbistand i Danmarks Statistik. Disse udgifter har belastet bevillingen med 670.000 kr.

2.2 Personale i 2009

GS har i 2009 haft et samlet personaleforbrug på 18,6 årsværk fordelt på 16,5 årsværk for de fastansatte, og 2,1 for studentermedhjælperne mm. En oversigt over personalet findes på side 12.

Året blev også på personalesiden præget af mobilitetsprojektet, som trak mange ressourcer blandt de fastansatte og 2,7 årsværk til ekstra studentermedhjælpere.

Frem til efteråret 2009 har GS mistet ansatte med kernekompetencer. Dette kompetencegab er delvist lukket ved udgangen af 2009 med genbesættelse af stillingerne. Det har dog haft betydning for både produktionplanen og kompetenceniveauet i GS.

2.3 Statistik

Udgangspunktet for Grønlands Statistiks statistikproduktion har været den arbejdsplan for 2009, som bestyrelsen godkendte i 2008. Arbejdsplanen omfattede hovedområderne Økonomistatistik, Person- og velfærdsstatistik og Arbejdsmarkeds- og erhvervsstatistik.

I 2009 skulle GS efter arbejdsplanen udgive 37 publikationer inkl. udgivelsen af Statistisk Årbog og Greenland in Figures, samt 7 udsatte publikationer fra året før. Af de 37 publikationer udkom 29 i 2009, mens 7 blev udsat til 2010 og 1 udgik.

Forsinkelserne i 2009 skyldes flere forhold. For det første har der været relativt mange medarbejdere, der holdt op i 2009. For det andet var det ikke muligt at finde en egentlig redaktør på Årbogen, hvorfor denne måtte produceres på en anden måde end hidtil. For det tredje opstod der på grund af kommunesammenlægningerne problemer mht. datastrukturen og uklarhed om, hvem der skulle indrapportere data til GS. For det fjerde havde GS store IT problemer i hele 2009, som gjorde, at databearbejdningen langt fra fungerede optimalt.

Siden 2000 har alle publikationer fra Grønlands Statistik været tilgængelige på hjemmesiden www.stat.gl. Der var i 2009 246.689 hits på hjemmesiden. Tallet er ikke sammenligneligt med tallet for 2008, hvilket skyldes forskellige IT leverandører og forskellige opgørelsesmetoder. Ud over dette har GS i 2009 gjort øget brug af, at dataleverandører kunne afrapportere via hjemmesiden, hvilket har forøget antallet af hits.

2.4 Statistikområder

GS søger at leve op til EU's kodeks for god statistik. Det betyder, at GS skal hæve præstationsniveauet og kvalitetssikringen, og GS vil derfor foretage en generel opstramning af indberetningspligten og vil søge at holde tidsplanen også på bekostning af, at der evt. er data, der mangler. Dette vil evt. ske ved at estimere manglende data og samtidig oplyse brugerne om de estimerede tal og årsagen hertil.

Der vil fremadrettede blive fokuseret på levering af basisstatistik og ajourføring af databank, således at ressourcerne anvendes mest effektivt. Indtægtsdækket virksomhed vil kun ske i det omfang der måtte være ressourcer her til og alene i det omfang at det ikke belaster bevillingen.

Økonomiområdet står for udarbejdelsen af statistikker for Nationalregnskab, Regnskabsstatistik, Offentlige finanser, Energi, Udenrigshandel/betalingsbalance, Turisme og Prisindeks.

Person- og velfærdsområdet står for udarbejdelsen af statistikker for Befolkning, Socialstatistik, Kriminalstatistik, Boligstatistik og Uddannelsesstatistik.

Arbejdsmarkeds- og erhvervsområdet står for statistikker omkring Ledighed, Indkomst, Løn, Beskæftigelse, Erhvervsstatistik, IT-statistik og Fiskeri og fangst.

Økonomistatistik

I 2009 har økonomiafdelingen mistet 2 ansatte med kernekompetencer, hvorfor ledelsen i GS har været nødsaget til i øget omfang at inddrage konsulenter fra Danmarks Statistik i arbejdsopgaver på nationalregnskabet og prisstatistikken.

Arbejdet på økonomiområdet har siden april 2006 været koncentreret omkring udvikling og offentliggørelse af et produktionsbaseret nationalregnskab. GS kunne i 2009 offentliggøre nationalregnskabet for 2004. Arbejdet fortsætter i 2010, hvor der planlægges udgivelsen af nationalregnskab for årene 2003-2005, samt et foreløbigt nationalregnskab for 2006-2008.

Regnskabsstatistikken er en del af det produktionsbaserede nationalregnskab, og har selvstændig analytisk interesse, hvorfor data blev offentliggjort i en selvstændig publikation oktober 2009.

Det produktionsbaserede nationalregnskab gav tillige i 2009 mulighed for opstilling af input-output tabeller i publikationen Input-Output for 2004, som indeholder oplysninger om samfundets produktionsstruktur og anvendelse af varer og tjenester.

Statistikken om Offentlige finanser belyser økonomien i hhv. den kommunale, Selvstyret og den statslige sektor, samt den samlede sektor for offentlige forvaltning og service i Grønland. I 2009 udkom "Offentlige finanser 2007" og "Offentlige finanser 2008" samt "Budgetter for

offentlig forvaltning og service 2009". Statistikken bidrager også til udarbejdelse af bl.a. nationalregnskabet, energistatistikken og socialstatistikken.

Energistatistikken belyser det indenlandske forbrug af energi. Statistikken udarbejdes som en rekvireret opgave for Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik. I 2009 udkom "Grønlands energiforbrug 2004-2008". I 2009 blev energistatistikken anvendt til udarbejdelse af tre indtægtsgivende serviceopgaver.

I 2009 udkom publikationen "Turisme i tal". Det er en kombination af GS spørgeskemadata, og de stikprøver som GS foretager i Kastrup Lufthavn for at opgøre antallet af turister. Hotelovernatningsstatistikken følger produktionsplanen, men bliver hyppigt ramt af manglende dataleverancer.

Pristallene udkom med 2 publikationer i 2009. Der blev købt ressourcer af Danmarks Statistik til at stå for en del af databehandlingen. Desuden udkom to publikationer med byggeomkostningsindekset.

Udenrigshandel udkom med 3 publikationer i 2009. De to første kvartaler blev dog udgivet sammen, mens de øvrige udgivelser forløb efter planen. Der udkom ingen publikationer om betalingsbalance i 2009.

Person- og velfærdsstatistik

Personstatistikafdelingen har i 2009 været præget af udskiftninger i medarbejderstaben, hvilket har resulteret i forsinkelser i forhold til årets planlagte opgaver.

På befolkningsområdet blev der i 2009 publiceret "Befolkningens bevægelser 2008"; statistik over befolkningens størrelse, sammensætning, ind- og udvandring, endvidere blev der publiceret "Befolkningsfremskrivning 2009-2040".

Indenfor social- og kriminalstatistikken blev der publiceret 2008-opgørelser over modtagere af sociale ydelser, samt "Kriminalretlige afgørelser 1999-2008 ved landets domstole".

På boligområdet udkom den årlige boligstatistik, og man har endvidere påbegyndt registeranalyser af boliger og beboerne.

På uddannelsesområdet påbegyndtes udvikling af internationalt sammenlignelige opgørelser, et arbejde der fortsætter ind i det nye år og som forventes at munde ud i en forbedret uddannelsesstatistik, såvel på produktionen af studiemeritter i Grønland og i Danmark, som på den samlede uddannelsesprofil for Grønlands befolkning.

Arbejdsmarkeds- og erhvervsstatistik

Problemerne omkring kommunesammenlægningen berørte især arbejdsmarkedsstatistik gruppen, ligesom der blev trukket store vekslers på denne gruppes ressourcer i forbindelse med mobilitetsundersøgelsen.

I 2009 udkom to indkomststatistikker. Basispublikationen blev forsinket som følge af en ny struktur af rådata, der nødvendiggjorde ressourcekrævende ændringer i såvel indlæsningsprogrammer som programmer til generering af datasæt. Data til disse publikationer blev revideret for 2002-07 i 2009, således at især bruttoindkomsten og den disponible indkomst nu er forbedret mærkbart.

Ud over dette er metoden til belysning af indkomstfordelingen blevet revideret på baggrund af principperne i såvel EUs som OECDs anbefalinger, således at de opfylder de relevante internationale standarder.

Skemaet til undersøgelsen af virksomhedernes IT-anvendelse 2009 blev suppleret med yderligere spørgsmål efter konsultation med IT-Sekretariatet i december 2009. Skemaerne udsendes i 2010.

I 2009 blev 233 arbejdstilladelser for 2008 personer fra ikke-nordiske lande gennemgået efter aftale med Styrelsen for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser. Projektet er en opfølgning på anbefalinger fra en tidligere ILO konsulent rapport om statistik på arbejdsmarkedsområdet. Der er til belysning af det statistiske potentiale udarbejdet et notat om Statistik om arbejdstilladelser. Notatet skal bruges i det fremadrettede, så der kan laves en statistik på dette område.

Kommunesammenlægningen 1. januar 2009 medførte, at kommunernes elektroniske systemer blev sammenlagt. Dette har skabt problemer for ledighedsregistreringssystemet samt for registreringen af lokaliteter i folkeregistret med heraf følgende overskridelser af terminerne for kvartals- og halvårspublikationerne for ledighedsdata.

Hertil kommer dataproblemer i forbindelse med forhøjelsen af alderspensionsgrænsen fra 63 år til 64 år fra og med 2009 og den heraf følgende ændring af den øvre aldersgrænse for den potentielle arbejdsstyrke og de ledige. Publikationen "Ledigheden i byerne i 2009" udkom i starten af februar 2010.

Grønlands Statistik har endnu ikke modtaget data fra Piiareersarfiit-systemet til brug for ledighedsstatistikken.

Der er udarbejdet en beskæftigelsesstatistik for 2007. Beskæftigelsen er en af de indikatorer, Styrelsen for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser afrapporterer til EU i forbindelse med partnerskabsaftalen. I 2009 skulle der have været udgivet en publikation herom, men den blev udskudt til 2010. Dette skyldes bl.a., at i sammenhæng med udarbejdelsen af omtalte indikator, er hele områdets data blevet fejlsøgt, ligesom der er indhentet nye supplerende data i Skattestyrelsen. Ikke mindst er tallet for beskæftigelsen søgt kvalificeret ud fra en gennemgang af data.

Erhvervsstatistikken om bl.a. antal virksomheder inden for forskellige brancher samt start og ophør bygger på registreringerne i GrønlandsErhvervsRegister (GER). I 2009 skulle der have været udgivet en publikation herom, men grundet registrets ufuldstændighed har dette måtte udskydes til 2010.

I 2009 fik GS indhentet forsinkelser på fiskeriområdet. Det betød, at der blev udgivet en statistik frem til 2008, samt indrapporteret til de internationale organer. I det fremadrettede holder GS øje med opbygningen af indhandlingsdatabasen i Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Såfremt opbygningen tilgodeser GS's databehov, vil det skabe både rationaliseringsgevinster og ensartet og rettidige data.

2.5 Rekvirerede opgaver

Grønlands Statistik gennemførte i 2009 en række eksternt finansierede opgaver.

Energistatistikken med en udgivelse i 2009.

Byggeomkostningsindekset, hvor der blev udgivet 2 publikationer i 2009.

Markedsundersøgelse af turisme udkom som en folder i 2009.

Mobilitetsundersøgelsen, som blev påbegyndt i 2008 og afsluttet i 2009.

Der er i forbindelse med denne undersøgelse blevet etableret 10-årige serier med demografiske og socioøkonomiske data for hhv. personer og husstande. GS vil fremover søge at videreføre disse data såvel horisontalt som vertikalt.

Desuden blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse i Grønland om mobilitet. Undersøgelsen er suppleret med data fra interviewundersøgelser med et mindre antal respondenter i udvalgte lokaliteter.

Ud over dette er der af Danmarks Statistik gennemført en survey blandt 1. og 2. generations grønlandere i Danmark. GS har medvirket til udarbejdelsen af spørgeskema samt afgrænsning af populationer og samples. Datamaterialerne analyseres af Nordregio, og GS har været involveret i den endelige rapportering.

2.6 International statistik

I 2009 modtog Grønlands Statistik henvendelser fra UN Comtrade, FAO, ILO, UNESCO, UNICEF, ITU (International Telecommunication Union), Eurostat og NOMESCO samt fra fiskeriorganisationerne NAFO og ICES om indberetning af meget omfattende og detaljerede statistiske data. Henvendelserne er blevet besvaret i det omfang, Grønlands Statistik eller andre institutioner har været i besiddelse af eller har kunnet levere data.

Statistikchefen deltog i det nordiske chefstatistikermøde i Helsinki i foråret 2009. Grønland er vært for chefstatistikermødet i august 2011.

Statistikchefen indgik i 2009 i en Nordisk statistisk arbejdsgruppe, der holdt formøder forud for det treårige statistikermøde, der skal holdes i København i august 2010. På møderne repræsenterede statistikchefen også Færøerne og Åland.

Personale i 2009

Navn	Stilling	Tiltrådt	Fratrådt	Tidl. ansat i mdr.
Per Lyster Pedersen	Statistikchef	Nov. 05		102
Lars Geraae	Souschef / Kontorchef	Marts 08		
Tanja Chr. Andreassen	Administrationsleder	15. febr. 09		
Jakob Karlsen	Kontorfuldmægtig	Jan. 92		
Bolatta Vahl	Informationsmedarbejder	Okt. 09		
Karl-Johan Olsen	Informationsmedarbejder	Okt. 07		
Gert Schmidt	Specialkonsulent	Sep. 02		32
Søren Bjulf	Specialkonsulent	Sep. 09		
Charlotte Lyberth	Statistikksulent	Nov. 08		
David Michelsen	Statistikksulent	Aug. 09		
Gitte Lynge Rosing	Statistikksulent	Maj 06		
Najaaraq Kreutzmann	Statistikksulent	Apr. 06		
Nauja Rosing	Statistikksulent	Apr. 08		
Nielsine J. Albrechtsen	Statistikksulent	Apr. 09		
Johanne Kleeman	Statistikksulent	Okt. 07		
Søren W. Børgesen	Statistikksulent	Nov. 07		
Nielsearaq Mathæussen	Statistik assistent	Nov. 06		
Lene Baunbæk	Ledende konsulent (ekst.)	Feb. 01		
Lars Pedersen	Chefkonsulent (ekst.)	Okt. 09		
Keun Hwang	Specialkonsulent (souschef)	Aug. 03	Jan 09	54
Carsten Petersen	Specialkonsulent	Juli 05	Juni 09	
Knut Geisler	Informationsmedarbejder	Jan. 08	Marts 09	
Aviaja Christoffersen	Projektansat	Feb. 09	Marts 09	
Rikke Reimer	Projektansat	Marts 09	Juli 09	
Ulrik Lund	Projektansat	Juli 09	Aug. 09	
Kasper Bentzen	Statistikksulent	Jan. 09	Marts 09	
Arnajaraq N. Lyberth	Studentermehjælper	Nov. 05		
Arnatsiaq Karlsen	Timelønnede	Okt. 09		
Nivi Tronheim	Timelønnede	Juli 09		
Josef Kajangmat	Ekstern konsulent	Jan. 09		
Ada Nzulumike	Studentermehjælper	Juli 09	Aug. 09	
Brian Denbæk	Timelønnede	Feb. 09	Dec. 09	
Elise Olsen	Studentermehjælper	Juni 09	Aug. 09	
Minik Lyberth	Timelønnede	Dec. 08	Aug. 09	
Naja Møller	Studentermehjælper	Jan. 08	Jan. 10	
Nivi Berthelsen	Studentermehjælper	Dec. 08	Nov. 09	
Tina Kuitse	Studentermehjælper	Jun. 07	Aug. 09	
Jesper Bo Johansen	Journalist	Jan. 09	Aug. 09	

Ud over disse kan det nævnes, at 34 studentermehjælper har været tilknyttet mobilitetsundersøgelsen i Grønlands Statistik.